

ПРЕС КЛИПИНГ

26. јануар 2016.

НАСЛОВИ

Од гума пола милијарде евра (стр. 2)

Расте индустријска производња и извоз (стр. 4)

Мала привреда јалова без крупне индустрије (стр. 6)

Решења радних спорова тражити дијалогом (стр. 7)

Од гума пола милијарде евра

Аутори: Е. В. Н

Гумарска индустрија Србије је на другом месту листе извозника и права локомотива развоја. У пиротском "Тигру" за 400 радника конкурисало 7.000 људи. "Купер" од "Трајала" направио чудо

СА извозом од скоро 500 милиона долара у 2015. години, гумарска индустрија Србије је на високој другој позицији листе извозника одмах иза аутомобилске индустрије.

Највећи део овог извозног колача оствариле су компаније које производе пнеуматике, пиротски "Тигар тајерс", крушевачки "Трајал", "Митас" из Руме, али све значајнију улогу играју и произвођачи гумене обуће ("Тигар") и транспортних и трансмисионих трака ("Вулкан протектор", Апатин).

Најуспешније предузеће у овој области, "Тигар тајерс" у Пироту, у стопроцентном власништву је светске гумарске имерије "Мишлен". Због натпросечних и редовних зарада око 3.000 радника, радно место овде је као добитак на спортској прогнози за армију незапослених Пироћанаца. Незванично, на последњем конкурс за 400 радника, пријавило се више од 7.000 заинтересованих, који ових дана у групама полажу разне тестове.

Овакав тренд, омогућило је стално инвестирање у нове технологије, попут недавно отвореног погона Ваљаре, који се простире на 29.000 квадрата, распоређених на пет етажа. Овим комјутеризованим погоном, са најсавременијим системом транспортних трака, заокружен је инвестициони циклус вредан 215 милиона евра. За последње три године, укупно је инвестирано око 300 милиона евра. Пуштањем у рад овог погона, који пре личи на апотеку негу на гумару, "Тајерс" је повећао капацитет са осам на 12 милиона гума годишње, што је довољно за прво "обување" и резерву за око 2,4 милиона аутомобила. Пре пуштања у рад Ваљаре, извоз је био 295 милиона евра, а сада је пројектован на 360 милиона евра.

НАЈУСПЕШНИЈИ СРПСКИ ПРОИЗВОДУ 2015. смо извезли 488 милиона долара робе, највише пнеуматика. - Гумарска индустрија поседује веома солидан развојни потенцијал. Сви значајнији капацитети су у рукама страних инвеститора. Продукција спољних и унутрашњих гума за све врсте возила је убедљиво најразвијенији сектор и има шири значај. Учешће српског извоза у светском извозу пнеуматика износи око 0,5 одсто, што је компаративно вероватно међу најуспешнијим српским извозним артиклима - каже за "Новости" Петар Станковић, из Удружења за гумарску индустрију ПКС.

- Нова Ваљара је најсавременији део фабрике и пример модерне технологије која ће задовољити садашње, али и будуће потребе тржишта. - каже поводом ове инвестиције Гери Шејди, директор "Тигар тајерса".

Више од 90 одсто гума које се овде произведу, заврши на тржиштима средњоевропских земаља, Заједнице независних држава, Блиског истока, Африке... Сходно захтевима тржишта, тимови стручњака стално лансирају нове моделе, дизајн газећег слоја и димензије у полутеретном и путничком програму. Само за теренце се производи двадесетак димензија, тако да буквално не постоји цип за који овде не постоје гуме.

Ерик Фејди, директор "Мишлен" групе за централну и југоисточну Европу, каже да последње инвестиције у најсавременију гумарску опрему доказују поверење "Мишлен" групе у пиротску фабрику, за коју је и обука радника својеврсно инвестирање. Свако од новозапослених, након уласка у фабрику има бар још 120 часова разних тренинга.

Осим што је велики извозник "Тајерс" већину сировина и материјала увози, али је девизни платни биланс позитиван за око 120 милиона евра. И други велики гигант наше гумарске индустрије је у власништву стране компаније. Приватизација "Трајала" је за разлику од многих других, била више него успешна.

Обећања руководства америчке компаније "Купер тајерсу" о значајном увећању производње када је ова фабрика у Крушевцу званично отворена марта 2012. су се обистинила. То потврђују подаци које су "Новости" добиле из "Купер тајерса" који је "Трајалову" фабрику ауто-гума купио крајем 2011. и упустио 450 радника.

Већ у 2012. произведено је милион гума, у 2013. - 1,5 милиона, а лане је остварена производња од чак 1,9 милиона јединица. Само у току 2014. извезено око 95 одсто производње и то у ЕУ и у САД.

- Обим производње порастао је 26 одсто у периоду од 2013. до 2015. године, а забележен је и раст од 90 посто у производњи будући да смо купили фабрику (тако да смо скоро удвостручили капацитете) - напомињу у "Куперсу тајерсу".

НАЈВЕЋИ ИЗВОЗНИЦИ У 2015. (УСУД)		ИЗВОЗ 2015. ПО ЗЕМЉАМА (УСУД)	
1. „Тигар тајерс“, Пирот	309.000.000	1. Француска	80.000.000
2. „Купер тајерс“, Крушевац	48.000.000	2. Немачка	58.000.000
3. „Митас“, Рума	36.000.000	3. Италија	45.000.000
4. „Вест фармаутикал сервисис“, Ковин	22.000.000	4. Велика Британија	44.000.000
5. „Купер стандард“, Сремска Митровица	15.000.000	5. Шпанија	35.000.000
НАЈВЕЋИ УВОЗНИЦИ У 2015. (УСУД)		УВОЗ 2015. ПО ЗЕМЉАМА (УСУД)	
1. „Тигар тајерс“, Пирот	74.000.000	1. Пољска	32.000.000
2. „Купер тајерс“, Крушевац	16.000.000	2. Руска федерација	31.000.000
3. „Купер стандард“, Сремска Митровица	10.000.000	3. Немачка	29.000.000
4. „Агрохим“, Ниш	10.000.000	4. Италија	25.000.000
5. „Митас“, Рума	9.000.000	5. Кина	19.000.000

У Синдикату "Независност", једном од два репрезентативна синдиката у "Купер тајерсу", истичу да је реч о веома перспективној фабрици, која се шири, развија и има социјални дијалог са запосленима.

- Тренутно има око 720 радника и можемо слободно да се похвалимо да смо прошлог јула потписали један од најбољих колективних уговора у приватном сектору, који се узима као позитиван пример - истиче у изјави за "Новости" Драгиша Милојевић, повереник Синдиката "Независност". - Још битније, тај уговор се поштује. На пример, задржан је сменски рад (26 одсто), што је, рецимо укинута Законом о раду, а рачуна се и комплетан минули рад. Повољно је и одређивање времена за годишњи одмор. Прековремени рад се уредно плаћа, све у складу са законом.

ПЕТИ У АМЕРИЦИ

ПРЕМА подацима са официјалне презентације компаније "Купер тајерс", реч је о 12. највећој фабрици гума на свету, а петој на америчком континенту. Седиште "Цоопер Тире & Руббер Цомпану" је у Охају, а широм света упошљавају близу 9.000 радника.

ПОЛИТИКА ONLINE

Расте индустријска производња и извоз

Извор: Танјуг

У порасту и унутрашњи промет у трговини на мало, кретање потрошачких цена показује дефлацију, као и да зараде расту, посебно у јавним предузећима, наводи се у МАТ-у

Индустријска производња и извоз у Србији бележе растуће трендове, док увоз тренутно стагнира, наводе економисти.

На недавном представљању новог броја часописа Макроекономске анализе и трендови (МАТ) у Привредној комори Србије речено је да је у порасту и даље унутрашњи промет у трговини на мало, а да кретање потрошачких цена показује дефлацију, као и да зараде расту, посебно у јавним предузећима.

Како кажу економисти, нема података који би указивали на то да је дошло до раста инвестиција.

Економиста Стојан Стаменковић рекао је да је индустријска производња у марту имала међугодишњи пораст од 8,8 одсто, односно 10,5 одсто у периоду од јануара до марта ове године.

Он је указао на стабилан раст индустрије, односно пораст производње прерађивачке индустрије.

Када се посматра 11 области са заједничким учешћем у прерађивачкој индустрији од 78 одсто, три су обележене изразито опадајућим трендом - прозивидња основних метала, фармацеутских производа и препарата и производња моторних возила и приколица.

Већи проблем, како је додао, представља производња моторних возила и приколица.

„Већ дуже време смо говорили да две године узастопно пада производња лагано и то се изгледа наставља у 2016. години”, упозорио је Стаменковић.

Међугодишњи пад производње моторних возила и приколица у првом кварталу износио је 11 одсто, а у марту 17,4 одсто.

„По областима види се да извоз моторних возила није ни из далека на водећем месту по доприносу пораста извоза”, рекао је Стаменковић.

Он је указао и да је прехранбена индустрија имала свој „лом” у септембру, али да је важно да се сада окренула ка растућем тренду.

Текуће динамике извоза и увоза су различите, наводи се у МАТ-у.

Краткорочни тренд извоза је изразито растући - током првог квартала стабилних 1,4 одсто месечно, док тренд увоза тек симболично расте.

Раст зарада у марту је изразит, наводе економисти.

Укупан медугодишњи раст нето-зарада у марту износи 6,4 одсто (реално 5,7 одсто).

Раст зарада у јавном сектору је 4,6 одсто и у томе раст зарада у јавним локалним предузећима 4,3 одсто, а у јавним државним 11,9 одсто (реално 11,2 одсто).

Што се тиче цена, у марту 2016. регистрована је, други месец узастопно, и месечна дефлација и међугодишња дезинфлација.

Заједничку карактеристику месечне и међугодишње промене општег нивоа цена у марту 2016. представљао је пад цена прехранбених производа, али и раст цена непрехрамбених производа без енергије.

Од јануара 2013. када се гледа став потрошачке корпе према висини међугодишњег раста цена, део корпе с међугодишњом дефлацијом био је највећи баш у марту 2016.

Економиста Иван Николић каже да су економски подаци за март и прво тромесечје године врло повољни и да нема дилеме да је БДП у првом тромесечју додатно одскочио и сада је већ међугодишње битно повећан 3,5 одсто, а значајно расте индустријска производња.

„За сада немамо сигурну оцену да су инвестиције у првом тромесечју забележиле раст, ту смо резервисани и кад погледамо тражњу или потрошњу, потрошња расте и изражена прометом на мало. Интересантно да су зараде у порасту. То можда није добро или је врло чудно да су у марту порасле битно зараде у јавним предузећима”, рекао је Николић.

Што се тиче буџета, ту ствари стоје врло повољно и дефицит је за прва три месеца далеко нижи него што је то било планирано, рекао је Николић и додао да је инфлације такође врло ниска.

Економиста Миладин Ковачевић рекао је да су из неколико центара глобалне привреде током априла емитовани оптимистични сигнали.

„Процене раста привреде Европске уније су оптимистичне. Изгледа да је, коначно, монетарна политика Европске централне банке, усмерена на убрзање раста, дала резултате. Слични сигнали су видљиви и на другим тачкама глобалне економије и питање о реалистичности ових сигнала је битно за привреду Србије”, рекао је Ковачевић.

Он је додао да ће се фискална консолидација нужно наставити и током ове и током следеће године.

То ограничава могућности раста домаће тражње, па ће извоз остати доминантна подршка расту привреде, додао је Ковачевић.

Раст извоза из Србије је претежно условљен динамиком опоравка привредне активности у земљама Европске уније, а она је условљена динамиком обнове глобалне привредне активности, наводе економисти.

Ковачевић је рекао и да према најновијем полугодишњем извештају ММФ-а, глобална економија посрће већ дуже време, а период успореног раста је исувише и неочекивано пролонгиран.

Предвиђен је раст од 3,2 одсто за 2016. годину и 3,5 одсто за 2017. годину, а ове бројке су ревидиране наниже у односу на прогнозе из јануара 2016. године, додао је Ковачевић, преноси Танјуг.

*Искључива оријентација на мала и средња предузећа недовољна за економски опоравак
Србије*

Мала привреда јалова без крупне индустрије

*Павловић: Подстицање развоја малих и средњих предузећа без истовременог развоја великих система неће дати очекиване резултате * Ковачевић: Држава прво мора да уреди пословни амбијент, то би привукло стране инвеститоре а МСП сектору обезбедило предвидивост и сигурност*

АУТОР: Г. ВЛАОВИЋ

Београд - Настојања надлежних у Србији да подстакну отварања малих, средњих као и микро и породичних предузећа неће имати већег ефекта све док не постоје развијени велики привредни системи које би она опслуживала, кажу саговорници Данаса.

У последњих 15 година све српске владе инсистирају на развоју малог и средњег предузетништва сматрајући да је то предуслов за опоравак српске економије. Стручна јавност

се слаже, али наглашава и да то није довољно, већ да су за такав подухват потребне моћне индустријске компаније које представљају кичму сваке привреде.

- Мала и средња предузећа свакако нису та која могу да опораве посрнулу економију Србије. Да би она могла нормално да функционишу потребно је да буду везана за велике привредне системе који у Србији готово не постоје или остварују лоше пословне резултате. Према томе, подстицање развоја малих и средњих предузећа без истовременог развоја великих система неће дати очекиване резултате - каже за Данас Бранко Павловић, приватизациони саветник.

Према његовим речима причу о малим и средњим предузећима као економском моделу погодном за Србију афирмишу међународне финансијске организације попут Међународног монетарног фонда и Светске банке.

Милан Р. Ковачевић, експерт за страна улагања истиче да је идеја о развоју малих и средњих предузећа доба али и да није довољна за опоравак привреде без истовременог развоја великих система.

- У економијама које су доживеле слом, попут српске, логично је да се креће од почетка, то јест од малих и средњих предузећа које временом, ако издрже конкуренцију на тржишту, могу да постану и веће. Развој таквих предузећа свакако треба подржати. Друга је ствар што се то у Србији ради на тај начин што се новац пореских обвезника користи за ту сврху. Другим речима долази до преливања новца што свакако није добро. Стога би држава требало да размисли о томе да ли је баш свака субвенција оправдана, односно и на том плану би требало направити прецизне прорачуне шта је од подстицаја заиста потребно а шта не - истиче Ковачевић.

РТВ

Решења радних спорова тражити дијалогом

У циљу да што већи број послодаваца и запослених своје спорове решава дијалогом, уместо тужбама пред судом, почео је рад на изменама и допунама Закона мирном решавању радних спорова.

Радна група која ће дефинисати и прецизирати одредбе Закона у правцу стварања ефикаснијег система решавања радних спорова, састављена је од представника министарства за рад, синдиката и послодаваца.

"Циљ измена је да се Републичка агенција за мирно решавање радних спорова учини видљивијом него што је сада, јер би повећање броја радних спорова који се решавају пред Агенцијом допринело смањењу броја судских спорова, али и већој сигурности у области радних односа", рекао је председник Радне групе Зоран Лазић Тањугу.

Решавање спорова мирним путем односно дијалогом уз помоћ миритеља, или арбитра доприноси и бољој радној атмосфери, а на тај начин и бољим резултатима у раду самог послодавца, сматра Лазић, који је и помоћник министра за рад, запошљавање социјална и борачка питања.

Наиме, према статистичким подацима у Србији је тренутно у току преко 40.000 радних спорова који се воде пред судовима, док је за 10 година рада Агенције учешће миритеља и арбитра било затражено у свега 13.500 случајева.

За разлику од судског поступка који се покреће тужбом уз плаћање судске таксе, поступак пред Агенцијом је потпуно бесплатан и не захтева ангажовање адвоката.

Такође, даје странама у спору могућност договора око динамике исплате неисплаћених дуговања.

Према речима Лазића, Радна група је идентификовала неколико кључних ствари које треба изменити у актуелном Закону и ускладити га са Законом о раду и другим прописима из области рада.

"Неке одредбе треба прецизирати и јасније дефинисати, учинити Агенцију видљивијом за послодавце, запослене и синдикате да би се они што више обраћали Агенцији и своје спорове решавали разговором, а не пред судом", навео је Лазић.

Радна група, како је навео, до сада је одржала два састанка, и конкретна решења ће се тек утврђивати у заједничком раду социјалних партнера.

"Ми ћемо заједно доћи до конкретних решења, а каква ће она бити на крају - да ли ће се увести двостепеност арбитражног решења, или на неки други начин решити проблеми који постоје у пракси, то ће се видети", напоменуо је Лазић.

Иначе сви радни спорови који се тичу отказа уговора о раду, уговарања и исплате минималне зараде, дискриминације и злостављања на раду, накнаде трошкова који се односе на за исхрану у току рада, долазак и одлазак са рада, исплату јубиларне награде и исплату регреса за коришћење годишњег одмора, могу да се решавају уз помоћ арбитра са листе Агенције.

Најбитнија одлика поступка за мирно решење радног спора је да је арбитражно решење правоснажно и извршно и потпуно исте правне снаге као правоснажна судска пресуда у радном спору.

Додатне предности мирног решавања радног спора, пред Агенцијом су, начела добровољности и ефикасности, јер се поступак води уз сагласност обе стране, а време трајања поступка орочено је на 30 дана у ком року се мора наћи решење прихватљиво за обе стране.

Предвиђено је да стране у спору могу заједнички да изаберу арбитра, са листе која се налази на сајту Агенције www.рамррс.gov.rs, а уколико се о томе не споразумеју, њиховог арбитра одредиће директор Агенције.

Закон о мирном решавању радних спорова регулише и мирно решавање колективних радних спорова, односно учешће миритеља са листе Агенције у колективном преговарању између синдиката и послодавца, а ради пружања помоћи и спречавања настанка спора.

Миритељи су тако посредовали у преговорима за седам штрајкова и 22 поступка поводом закључивања, измене, допуне или примене колективног уговора.